

Sygn. akt V CSK 240/16

POSTANOWIENIE

Dnia 23 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa E. S.A. w W. i E. sp. z o.o. w W.
przeciwko Gminie W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 23 listopada 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 22 grudnia 2015 r., sygn. akt I ACa (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2) zasądza od pozwanej na rzecz powodów solidarnie kwotę
7200 zł (siedem tysięcy dwieście) tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 7 maja 2015 r. zasądził od strony pozwanej na rzecz powodów solidarnie kwotę 250.966,29 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu oraz oddalił powództwo w pozostałej części.

Wyrokiem z dnia 22 grudnia 2015 r. Sąd Apelacyjny w (...) w wyniku apelacji powodów zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądził od strony pozwanej na rzecz powodów solidarnie kwotę 315.030,71 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu natomiast oddalił apelację strony pozwanej.

Sąd Apelacyjny nie podzielił oceny Sądu pierwszej instancji, że podniesiony przez powodów zarzut nieskuteczności oświadczenia o potrąceniu złożonego przez zastępcę burmistrza strony pozwanej był spóźniony w świetle art. 217 § 2 k.p.c., podzielił ten zarzut i uznał, że pozwana nie wykazała, iż zastępca burmistrza był upoważniony do reprezentowania Gminy na zewnątrz i składania w jej imieniu oświadczeń woli.

W skardze kasacyjnej opartej na obu podstawach pozwana zarzuciła naruszenie art. 31 w zw. z art. 46 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym poprzez błędną wykładnię, art. 498 i art. 499 k.c. przez ich niezastosowanie, art. 6 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie oraz art. 217 § 2 w zw. z art. 391 § 1 i art. 382 k.p.c., jak również art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazała przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 3 i 4 k.p.c.

W ocenie pozwanej, opisane w podstawach kasacyjnych wadliwe procedowanie w sprawie oraz niewłaściwe umiejscowienie ciężaru dowodowego przez sąd odwoławczy pozbawiło stronę pozwaną możliwości obrony swoich praw i doprowadziło do nieważności postępowania, jak również skutkowało tym, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W sprawie nie zachodzi nieważność postępowania, na którą powołuje się skarżąca. Ocena, czy doszło do pozbawienia strony możliwości obrony jej praw, a więc czy doszło do nieważności postępowania z przyczyn określonych w art. 379 pkt 5 k.p.c. powinna być dokonywana przez pryzmat konkretnych okoliczności sprawy i przy uwzględnieniu jednolitego stanowiska Sądu Najwyższego, że o pozbawieniu strony możliwości obrony jej praw można mówić jedynie wówczas, gdy z powodu naruszenia przez sąd przepisów postępowania została ona faktycznie pozbawiona możliwości działania w procesie i skutki tego uchybienia nie mogły być usunięte przed wydaniem wyroku w danej instancji (porównaj między innymi orzeczenia z dnia 10 czerwca 1974 r. II CR 155/74, OSPiKA 1975/3/66 i z dnia 10 maja 2000 r., III CKN 416/98, OSNC 2000/12/220). W okolicznościach niniejszej sprawy brak jakichkolwiek podstaw do przyjęcia tak rozumianej nieważności postępowania. To, że Sąd drugiej instancji w wyniku zarzutu apelacyjnego nie uwzględnił prekluzji procesowej dokonując innej niż Sąd pierwszej instancji wykładni art. 217 § 2 k.p.c., nie ograniczyło w żadnym zakresie możliwości obrony przez pozwaną jej praw. Znała ona zarzuty apelacji, w tym zarzut naruszenia przez Sąd pierwszej instancji art. 217 § 2 k.p.c. oraz zakwestionowanie przez powodów skuteczności potrącenia ze względu na brak umocowania osoby, która go dokonała. Nie było żadnych przeszkód, by w postępowaniu apelacyjnym, które stanowi kontynuację postępowania w pierwszej instancji, zgłosić twierdzenia lub dowody na okoliczność właściwego umocowania zastępcy burmistrza w tym zakresie. Zaniechania procesowe strony wynikające z jej przekonania, że sąd drugiej instancji zajmie w kwestii prekluzji procesowej oraz skuteczności potrącenia takie samo stanowisko jak sąd pierwszej instancji w żadnym razie nie mogą prowadzić do nieważności postępowania określonej w art. 379 pkt 5 k.p.c.

Skarżąca nie wykazała również, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., a więc, że w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy. Uzasadnienie istnienia tej przesłanki przedsądu wymaga zatem wykazanie, że sąd drugiej instancji w sposób oczywisty naruszył przepis jasny i jednoznaczny, którego

wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości (porównaj między innymi postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004/6/100, z dnia 10 stycznia 2003 r. V CZ 187/02, OSNC 2004/3/49 i z dnia 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07). Twierdzenia skarżącej w tym przedmiocie ograniczają się do kwestionowania wykładni i zastosowania przez Sąd drugiej instancji przepisów prawa wskazanych w podstawach kasacyjnych, które nie są jednoznaczne i budzą wątpliwości interpretacyjne oraz przedstawienia własnego stanowiska w tej kwestii. Nie jest to jednak wystarczające do wykazania oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ §1 pkt 4 k.p.c.

Biorąc wszystko to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.